

BIZTONSÁGI ADATLAP

1. SZAKASZ: A KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító:

Sanova egyrétegű trassz vakolat

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása:

Kézi és gépi alapvakolat külső és belső felhasználásra, speciálisan műemlékek megóvásához.
Ipari és lakossági felhasználásra.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

A forgalmazó adatai:

Baumit Kft.

2510 Dorog, Baumit út 1.

Tel.: +36 33 512 910

A gyártó adatai:

Baumit Kft. Alsózsolcai Szárazvakolat Gyára

3571 Alsózsolca, Ipari park, Gyár út 12.

1.3.1. Felelős személy neve: Labor, alkalmazástechnika
E-mail: baumit@baumit.hu; d.labor@baumit.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)
1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Tel.: 06 1 476 6464, 06 80 201 199 (0-24 h)

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. A keverék osztályozása:

Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet (CLP) alapján:

Bőrmarás/Bőrirritáció, 2. veszélyességi kategória – H315

Szenzibilizáció – Bőr, 1B. veszélyességi kategória – H317

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció, 1. veszélyességi kategória – H318

Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, 3. veszélyességi kategória, légúti irritáció – H335

Figyelmeztető **H-mondatok:**

H315 – Bőrirritáló hatású.

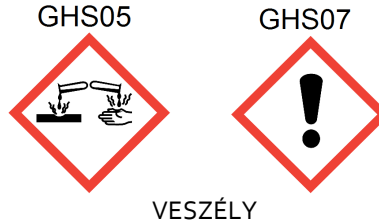
H317 – Allergiás bőrreakciót válthat ki.

H318 – Súlyos szemkárosodást okoz.

H335 – Légúti irritációt okozhat.

2.2. Címkézési elemek:

A veszélyességet meghatározó összetevők: Portland cement; Kalcium-hidroxid

Figyelmeztető **H-mondatok:**

H315 – Bőrirritáló hatású.

H317 – Allergiás bőrreakciót válthat ki.

H318 – Súlyos szemkárosodást okoz.

H335 – Légúti irritációt okozhat.

Az óvintézkedésekre vonatkozó **P-mondatok:**

P101 – Orvosi tanácsadás esetén tartsa kéznél a termék edényét vagy címkéjét.

P102 – Gyermekektől elzárva tartandó.

P280 – Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

P305 + P351 + P338 – SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

P310 – Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ/orvoshoz.

P302 + P352 – HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P333 + P313 – Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: orvosi ellátást kell kérni.

P261 – Kerülje a por belélegzését.

P304 + P340 – BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.

P312 – Rosszullét esetén forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ/orvoshoz.

P501 – A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: a nemzeti előírásoknak megfelelően.

Megjegyzés:

Redukálóanyag használata esetén a cement vagy cementtartalmú keverék csomagolásán fel kell tüntetni a csomagolás időpontját, valamint azokat a tárolási körülményeket és tárolási időt, amelyek mellett fenntartható a redukálóanyag hatékonysága, és 0,0002 % alatt tartható az oldható króm(VI) részaránya.

2.3. Egyéb veszélyek:

A keveréknek nincs egyéb ismert egészség- vagy környezetkárosító hatása.

A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei: A keverék szervesetlen ásványi anyag. Vízfelvételnél a maradék keverék nem jelent toxikológiai veszélyt.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL/ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

3.1. Anyag:

Nem alkalmazható.

3.2. Keverék:

Leírás: Cementet tartalmaz; 2003/53/EC irányelv szerint hidratálás után kromátszegény; kőszemcsék és adalékok.

Megnevezés	CAS-szám	EK-szám / ECHA lista szám	REACH reg. szám	Konc. (%)	Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet szerint (CLP)		
					Veszély-piktogram	Veszély-kategória	H-mondat
Portland cement*/**	65997-15-1	266-043-4	***	12-16	GHS05 GHS07 Veszély	Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 Skin Sens. 1 STOT SE 3	H315 H318 H317 H335

Kalcium-hidroxid*/**	1305-62-0	215-137-3	01-2119475151-45-0036	1-10	GHS05 GHS07 Veszély	Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 STOT SE 3	H315 H318 H335
----------------------	-----------	-----------	-----------------------	------	---------------------------	--	----------------------

*: A gyártó által megadott osztályozás, az anyag nem szerepel az 1272/2008/EK rendelet VI. mellékletében.

** : Munkahelyi expozíciós határértékkel rendelkező anyag.

***: A portlandcement regisztrációja a 1907/2006/EK (REACH) rendelet 2. cikk (7) bekezdés alapján nem szükséges (V. melléklet, 10.)

A portland cementben nagyon kis mennyiségben Króm(VI)-trioxid van jelen.

A H-mondat(ok) teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

Általános információ: Alkalmazzunk elsősegélynyújtást mihamarabb. Elsősegély-nyújtóként védőfelszerelés használata nem szükséges; kerüljük a keverékkel történő érintkezést. Orvosi tanácsadás esetén vigyük magunkkal és mutassuk meg ezt a biztonsági adatlapot.

LENYELÉS:

Teendők:

- Ha a sérült eszméleténél van, öblítsük ki a száját és itassunk vele bőséges mennyiségű vizet.
- Tilos hánytatni!
- Azonnal forduljunk orvoshoz.
- Konzultáljunk orvossal vagy Toxikológiai Központtal.

BELÉGZÉS:

Teendők:

- A sérültet vigyük friss levegőre.
- Tartós vagy később jelentkező irritáció, illetve fennálló kellemetlen érzés, köhögés vagy egyéb tünetek jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz.

BŐRREL ÉRINTKEZÉS:

Teendők:

- Száraz termék bőrre jutása esetén távolítsuk el a terméket a bőrről, majd a bőrfelületet öblítsük le bő vízzel.
- Nedves termék bőrre jutása esetén mossuk le a bőrt bő vízzel.

SZEMBE JUTÁS:

Teendők:

- A szemet szárazon ne dörzsöljük; a mechanikus hatás szemhéjkárosodást okozhat.
- Távolítsuk el a kontaktlencsét és öblítsük a szemet folyó víz alatt 20 percen keresztül, a szemhéjszélek széthúzása mellett.
- Használhatunk izotóniás szemöblítőt (0,9 % NaCl).
- Konzultáljunk orvossal vagy Toxikológiai Központtal.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások:

Krónikus hatások nem ismertek.

Belégzés: Nagyobb mennyiség hosszú időn keresztül ismételt belélegzése megnöveli a tüdőbetegségek kialakulásának kockázatát.

Bőrrel érintkezés: A nedves (izzadás, magas páratartalom) bőrrel történő hosszan tartó érintkezés irritatív hatású lehet.

Szembe jutás: Szembe jutva a (száraz vagy nedves) termék súlyos és akár visszafordíthatatlan sérüléseket okozhat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:

Különleges ellátás nem szükséges, tüneti kezelés.

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóanyag:

5.1.1. Megfelelő oltóanyag:

Víz, oltóhab, szén-dioxid.

A környezeti tűznek megfelelő oltóanyag alkalmazandó.

5.1.2. Alkalmatlan oltóanyag:

Nem áll rendelkezésre adat.

- 5.2. **Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek:**
A keverék sem szállított állapotában, sem bekeverve nem éghető.
A keverék nem robbanékony, nem éghető és nem táplálja az égést.
- 5.3. **Tűzoltóknak szóló javaslat:**
Különleges védőfelszerelés nem szükséges.
A tűzoltást a környezettel összhangban kell végezni.

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

- 6.1. **Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:**
- 6.1.1. **Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében:**
A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett, megfelelő egyéni védőeszközöket viselő személyzet tartózkodhat.
Viseljünk megfelelő védőfelszerelést a 8. szakaszban leírtaknak megfelelően.
A biztonságos kezelésre és használatra vonatkozó információkat lásd a 7. szakaszban.
- 6.1.2. **Sürgősségi ellátók esetében:**
Magas porkoncentráció esetén megfelelő légzésvédő használandó.
A keveréket tartsuk szárazon, lezárt csomagolásban.
Kerüljük a porképződést.
- 6.2. **Környezetvédelmi óvintézkedések:**
A környezetbe jutott terméket, illetve a képződő hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni.
A termék és a belőle származó hulladék élővízbe, talajba és közcsatornába jutását meg kell akadályozni (a keverék hatására a pH-érték megemelkedik). Amennyiben környezetszennyeződéssel járó esemény következett be, haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságot.
- 6.3. **A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:**
A kiszóródott keveréket gyűjtsük össze, és ha lehet, használjuk fel.
A tisztításhoz alkalmazzunk száraz eljárást, például nyomás alatt elszívást (hordozható, HEPA szűrővel ellátott porszívó, (EN 1822-1:2009) vagy azzal egyenértékű berendezés), amely segít megakadályozni a porképződést.
Soha ne használjunk nagy nyomású levegőt a tisztításhoz.
Ha porképződéssel járó száraz tisztítást alkalmazunk, viseljünk megfelelő egyéni védőfelszerelést.
Kerüljük a por belégzését és bőrrel történő érintkezését.
A kiszóródott keveréket öntsük vissza a csomagolásba. Lehetséges ennek későbbi felhasználása.
- 6.4. **Hivatkozás más szakaszokra:**
További és részletes információért lásd a 7., 8. és a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

- 7.1. **A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:**
A szokásos higiénés eljárások betartása kötelező.
Munka közben nem szabad enni, inni és dohányozni.
- Műszaki intézkedések:**
Tartsuk be a 8. szakasz előírásait.
A szabadba jutott száraz keveréket a 6.3. szakaszban foglaltaknak megfelelően kell összegyűjteni.
Poros környezetben viseljünk megfelelő légzőkészüléket és védőszemüveget, illetve kerüljük a bőrrel történő érintkezést.
- Tűz- és robbanásvédelmi előírások:**
Nincs különleges utasítás.
- 7.2. **A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:**
- Műszaki intézkedések és tárolási feltételek:**
A keveréket száraz, nedvességtől védett helyen (a belső kondenzációt minimalizálva), portól és szennyeződésektől mentes helyen kell tárolni.
A raktár területén, a silók, a silókhoz tartozó eszközök és a kazán közelében vezessünk be óvintézkedéseket, ha fennáll a kiszóródás kockázata. Az ilyen zárt terekben falakat és hidakat kell képezni, amelyek szükség esetén felfogják a kiszóródó terméket.
Nem összeférhető anyagok: lásd 10.5. szakaszt.
A csomagolásra/tárolásra használt anyag típusa: nincs különleges előírás.
Nem megfelelő csomagolóanyag: alumínium tartály.
- 7.3. **Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások):**
Nem áll rendelkezésre speciális útmutatás (lásd az 1.2. szakaszt).

8. SZAKASZ: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek:

Munkahelyi expozíciós határértékek a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet szerint:

Portland cement (CAS-szám: 65997-15-1): ÁK-érték: 10 mg/m³; CK-érték: -

Kalcium-hidroxid (CAS-szám: 1305-62-0): ÁK-érték: 1 mg/m³ respirábilis por; CK-érték: 4 mg/m³ respirábilis por

Króm(VI)-trioxid (CAS-szám: 1333-82-0): MK-érték: 0,05 mg/m³

Portland cement (CAS-szám: 65997-15-1):

DNEL: 3 mg/m³ (8 óra)

PNEC értékek		
Közeg	Érték	Megjegyzés
Édesvíz	nincs adat	nincs
Tengervíz	nincs adat	nincs
Édesvízi üledék	nincs adat	nincs
Tengervízi üledék	nincs adat	nincs
Szennyvíztisztító telep (STP)	nincs adat	nincs
Szakaszos kibocsátás	nincs adat	nincs
Másodlagos mérgezés	nincs adat	nincs
Talaj	nincs adat	nincs

8.2. Az expozíció ellenőrzése:

A 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet 7. § (6) bekezdése értelmében a határértékkel nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb szintre csökkenteni az expozíció mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a veszélyes anyagnak nincs egészségkárosító hatása.

8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés:

A munkavégzés során megfelelő körütekintés szükséges a keverék kiszóródásának, padozatra, ruházatra, bőrre, illetve szembe jutásának elkerülésére.

Vezessünk be olyan, porképződést csökkentő, illetve a por környezetbe jutását megakadályozó intézkedéseket, melyek nem okozzák a termék levegőben történő szétterjedését.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök:

Nem szabad enni, inni és dohányozni a munkavégzés közben.

Mossunk kezet a szünetek előtt és a munkaidő leteltekor.

Kerüljük a szemmel és a bőrrel történő érintkezést.

A munkavégzés után mosakodjunk meg és használjunk bőrápoló szereket.

Vegyük le az átítatott ruházatot, cipőt, órát stb. Ezeket újbóli használat előtt alaposan tisztítsuk meg.

1. **Szem-/arcvédelem:** Porképződés vagy fröccsenésveszély esetén az előírásoknak megfelelő védőszemüveg használandó (EN 166).

2. **Bőrvédelem:**

a. **Kézvédelem:** Az előírásoknak megfelelő, lóg- és vízálló, erős anyagból készült védőkesztyű használandó (pl. nitrillel bevont pamutkesztyű, EN 374). Tartsuk szem előtt a maximális hordási időre vonatkozó információkat. A vízáteresztő képesség miatt ne használjunk bőr kesztyűt; krómtartalmú kötések szabadulhatnak fel.

b. **Egyéb:** Az előírásoknak megfelelő, hosszú ujjú védőruházat és csizma használandó.

3. **Légutak védelme:** A határértékeket meghaladó expozíció esetén az előírásoknak megfelelő, részecskeszűrővel ellátott félmaszk használandó (EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827 szerinti porálc FFP2 szűrőbetéttel).

4. **Hőveszély:** Nem ismert.

8.2.3. A környezeti expozíció ellenőrzése:

Nincs különleges utasítás.

A 8. szakasz alatti előírások átlagosnak tekinthető körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:

Paraméter	Érték / Vizsgálati módszer / Megjegyzés
1. Külső jellemzők	szilárd, világos bézs por vagy szemcsék
2. Szag	szagtalan
3. Szagküszöbérték	nem alkalmazható
4. pH-érték	11,5-13,5 (20 °C, felhasználásra kész, vízzel keverve)
5. Olvadáspont/fagyáspont	nem alkalmazható
6. Kezdő forráspont és forrásponttartomány	nem alkalmazható
7. Lobbanáspont	nem alkalmazható; a termék nem éghető
8. Párolgási sebesség	nem alkalmazható; a termék nem folyékony
9. Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot)	nem alkalmazható; a termék nem éghető
10. Alsó/felső gyulladási határ vagy robbanási tartományok	nem alkalmazható; a termék nem gáz halmazállapotú
11. Gőznyomás	nem alkalmazható
12. Gőzsűrűség	nem alkalmazható
13. Relatív sűrűség	nem alkalmazható
14. Oldékonyság(ok)	vízben kismértékben oldódik (< 2 g/l, 20 °C, portlandcement és mészhidrát)
15. Megoszlási hányados: n-oktanol/víz	nem alkalmazható
16. Öngyulladási hőmérséklet	nem alkalmazható
17. Bomlási hőmérséklet	nem alkalmazható
18. Viskozitás	nincs adat*
19. Robbanásveszélyesség	nem alkalmazható
20. Oxidáló tulajdonságok	nincs adat*

9.2. Egyéb információk:

További információ nem áll rendelkezésre.

*: A gyártó erre a paraméterre a termék vonatkozásában nem végzett vizsgálatokat, vagy a vizsgálatok eredménye az adatlap kiállításának pillanatában nem áll rendelkezésre.

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség:

Vízzel keverve a termék stabil masszává keményedik, amely normál környezetben nem lép reakcióba. Vízzel lúgosan reagál.

10.2. Kémiai stabilitás:

A száraz termék megfelelő tárolás esetén stabil és a legtöbb építőanyaggal összeférhető. Szárazon tartandó.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:

Vízzel lúgosan reagál.

Savakkal exoterm reakcióba lép.

A nedves keverék lúgos; savakkal, ammónium sókkal, nem nemes fémekkel (alumínium, cink, sárgaréz) reakcióba lép.

10.4. Kerülendő körülmények:

A tárolás során a nedves körülmények csomósodást okozhatnak, és ronthatják a termék minőségét.

10.5. Nem összeférhető anyagok:

Lásd a 10.3. szakaszt.

10.6. Veszélyes bomlástermékek:

Veszélyes bomlástermékek nem ismertek.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

Akut toxicitás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Bőrkorrózió/bőrirritáció: Bőrirritáló hatású.

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: Súlyos szemkárosodást okoz.

Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció: Allergiás bőrreakciót válthat ki.

Csírsejt-mutagenitás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Rákkeltő hatás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Reprodukciós toxicitás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): Légúti irritációt okozhat.

Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Aspirációs veszély: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

11.1.1. Klinikai vizsgálatok eredményeinek összefoglalása:

Nem áll rendelkezésre adat.

11.1.2. Vonatkozó toxikológiai adatok:

Veszélyosztály	Kategória	Hatás
Akut toxicitás, bőr	-	Határérték teszt, nyúl, 24 órás expozíció, 2000 mg/kg testtömeg - nincs halálozás.
Akut toxicitás, belégzés	-	Határérték teszt, patkány, 5 g/m ³ , nincs akut toxicitás. A vizsgálatokat portlandcement-klinkerrel végezték, a fő összetevő a cement.
Akut toxicitás, orális	-	A cement kemenceporral végzett vizsgálatok nem utalnak szájon keresztüli toxicitásra (Szakirodalmi áttekintés).
Bőrkorrózió/bőrirritáció	2	A nedves bőrrel érintkező cement a bőr megvastagodását, megrepedezését, behasadását okozhatja. Horzsolásos sérülés esetén a hosszantartó érintkezés súlyos égési sérüléseket okozhat (Tapasztalat emberen).
Súlyos szemkárosodás/ szemirritáció	1	A portlandcement klinkernek sokféle hatása volt a szaruhártyára, a számított irritációs index 128 volt. Az általános felhasználású cement változó mennyiségű portlandcement klinkert, szálló hamut, kohósalakot, gipszet, természetes puccolánt, égetett agyagpalát, szilikaport és mészkövet tartalmaz. A közvetlen érintkezés a cementtel a mechanikus nyomás által szaruhártya-sérülést, továbbá azonnali vagy késleltetett irritációt vagy gyulladást okozhat. Nagyobb mennyiségű száraz cement közvetlen szembe jutásának vagy nedves cement közvetlen szembe fröccsenésének hatásai a mérsékelt szemirritációtól (pl. kötőhártya-gyulladás vagy a szemhéj bőrének gyulladása) a vegyi égési sérülésekig és a vakságig terjedhetnek (Tapasztalat emberen).
Bőrszenzibilizáció	1	Nedves cementpor expozíciójának hatására egyes személyeknél ekcéma alakulhat ki, amelynek oka a magas pH-érték (amely hosszantartó érintkezés után irritatív kontakt bőrgyulladást okoz) vagy az oldható króm(VI)-ra fellépő immunreakció (amely allergiás kontakt dermatitist vált ki). A bőr válaszreakciója különböző formákban jelentkezhet a mérsékelt kiütésektől a súlyos bőrgyulladásig, a válaszreakció a két fent említett mechanizmus kombinációja. Ha a cement oldható króm(VI) redukálószer tartalmaz és a kromátredukció hatásosságának időtartamát nem lépik túl, szenzibilizáló hatás nem várható.
Légzőszervi szenzibilizáció	-	Légzőszervi szenzibilizációra nincsenek utalások.
Csírsejt-mutagenitás	-	Csírsejt-mutagenitásra nincsenek utalások.
Rákkeltő hatás	-	A portlandcement expozíciója és a rák között nem mutattak ki okozati kapcsolatot. Az epidemiológiai szakirodalom nem támogatja a portlandcement feltételezett emberi rákkeltőként való megjelölését. A portlandcement nem sorolható be emberi rákkeltőként (ACGIH A4 csoport).
Reprodukciós toxicitás	-	(Nincs emberi tapasztalat alapuló bizonyíték)
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás	3	A cementpor irritálhatja a torkot és a légutakat. A munkahelyi expozíció határértékek túllépését követően köhögés, tüszögés és légzési nehézség fordulhat elő. Összességében a bizonyítékok sora világosan mutatja, hogy a cementpor munkahelyi expozíciója gyengíti a légzésfunkciókat. Ennek ellenére a jelenleg elérhető bizonyítékok nem elegendőek a dózis-válasz kapcsolat megbízható kijelentéséhez e hatásokra vonatkozóan.
Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás	-	Van egy utalás a krónikus obstruktív légúti betegségekre (COPD) vonatkozóan. A hatások akutak és magas expozíció esetén lépnek fel. Krónikus hatás(ok) nem volt(ak) megfigyelhető(ek) alacsony koncentráció esetén.

Aspirációs veszély	-	Nem alkalmazható, szilárd termék.
--------------------	---	-----------------------------------

11.1.3. Valószínű expozíciós utakra vonatkozó információ:

Lenyelés, belégzés, bőrrel érintkezés, szembe jutás.

11.1.4. A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek:

A keverék bőrre, szemre, és légzőszervekre jelent egészségi kockázatot, pl.tüdőtágulat vagy asztma léphet fel.

Krónikus hatások nem ismertek.

Belégzés: Nagyobb mennyiség hosszú időn keresztül ismételt belélegzése megnöveli a tüdőbetegségek kialakulásának kockázatát.

Bőrrel érintkezés: A nedves (izzadás, magas páratartalom) bőrrel történő hosszan tartó érintkezés irritatív hatású lehet.

Szembe jutás: Szembe jutva a (száraz vagy nedves) termék súlyos és akár visszafordíthatatlan sérüléseket okozhat.

11.1.5. A rövid és hosszú távú expozícióból származó késleltetett és azonnali hatások, valamint krónikus hatások:

Bőrirritáló hatású.

Allergiás bőrreakciót válthat ki.

Súlyos szemkárosodást okoz.

Légúti irritációt okozhat.

11.1.6. A kölcsönhatásokból eredő hatások:

Nem áll rendelkezésre adat.

11.1.7. Az egyedi adatok hiánya:

Nincs tájékoztatás.

11.1.8. Egyéb információk:

Nem áll rendelkezésre adat.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1. Toxicitás:

A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Normál használat esetén a termék nem veszélyes a környezetre.

Toxicitás vízipolhákra (Daphnia magna): alacsony.

Nagyobb mennyiségben vízbe jutva a pH-érték megemelkedik és káros lehet a vízi élővilágra.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:

Szervetlen ásványi anyagok keveréke. Nem áll rendelkezésre adat.

12.3. Bioakkumulációs képesség:

Szervetlen ásványi anyagok keveréke. Nem áll rendelkezésre adat.

12.4. A talajban való mobilitás:

Nem áll rendelkezésre adat.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei:

Nem alkalmazandó. Szervetlen ásványi anyagok keveréke.

12.6. Egyéb káros hatások:

Nem áll rendelkezésre adat.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

A termék maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 2012. évi CLXXXV. törvény, a 225/2015. (VIII. 7.) Kormányrendelet és a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet előírásai szerint.

13.1.1. Termék ártalmatlanítására vonatkozó információk:

A létesítményeknek és a vállalkozásoknak, amelyek a hulladék gyűjtését, szállítását hasznosítását, ártalmatlanítását végzik, meg kell felelniük a hulladékgazdálkodásra vonatkozó európai szabályozásnak, illetve más helyi, regionális vagy nemzeti rendelkezéseknek.

A hulladék keletkezését el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni, amennyire csak lehetséges.

Vízzel össze kell keverni, és megkötés után építési hulladékként vagy betontörmelékként kell eltávolítani, a helyi hatóságok előírásai szerint.

Szárazon kell felszedni, a helyi hatósági előírások szerint építési hulladékként kell eltávolítani.

Háztartási hulladékkal együtt nem ártalmatlanítható.

A maradékokat tilos lefolyóba, csatornarendszerbe, WC-be önteni.

Hulladékjegyzék-kód:

10 13 14 hulladék beton és betonkészítési iszap

17 01 07 beton, téglá, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, amely különbözik a 17 01 06-tól

- 13.1.2. Csomagolás ártalmatlanítására vonatkozó információk:**
A csomagolóanyag a vonatkozó nemzeti előírásoknak megfelelően ártalmatlanítandó.
- 13.1.3. Fizikai/kémiai tulajdonságok, amelyek befolyásolhatják a hulladékkezelés lehetőségeit:**
Nem ismertek.
- 13.1.4. A szennyvízkezelésre vonatkozó utasítások:**
Nem ismertek.
- 13.1.5. Hulladékkezelési módszerekkel kapcsolatos esetleges különleges óvintézkedések:**
Nincs adat.

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

ADR/RID; ADN; IMDG; IATA:
Szállítási szempontból nem szabályozott.

- 14.1. UN-szám:**
Nincs.
- 14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:**
Nincs.
- 14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok):**
Nincs.
- 14.4. Csomagolási csoport:**
Nincs.
- 14.5. Környezeti veszélyek:**
Nincs vonatkozó információ.
- 14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:**
Nincs vonatkozó információ.
- 14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás:**
Nem alkalmazandó.

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

- 15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:**
- REACH nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1907/2006/EK RENDELETE** (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK biztonsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről, és módosításai
 - CLP nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1272/2008/EK RENDELETE** (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról, és módosításai
 - A BIZOTTSÁG (EU) **2015/830 RENDELETE (2015. május 28.)** a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról
 - Veszélyes anyagokkal kapcsolatos hazai rendeletek:
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai
a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló **44/2000 (XII. 27.) EüM rendelet** és módosításai
 - A hulladékra vonatkozó hazai előírások:
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
225/2015. (VIII. 7.) Kormány rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól
72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről és módosításai
 - Vízszennyezéssel kapcsolatos hazai rendeletek:
220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet és módosításai
 - Munkavédelemre vonatkozó hazai előírások:
1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei
 - A munkahelyek kémiai biztonságára vonatkozó hazai előírások:
25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet és módosításai

A keverék tartalmaz olyan összetevőt, ami az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet XVII. mellékletében szerepel, ezáltal korlátozás alá esik:

Cement (47. tétel)

Króm(VI)-oxid (CAS-szám: 1333-82-0) (28. tétel, 29. tétel)

A keverék tartalmaz olyan anyagot, ami szerepel az 1907/2006/EK rendelet (REACH) XIV. mellékletében (engedélyköteles anyagok jegyzéke):

Króm(VI)-oxid (CAS-szám: 1333-82-0)

A keverék tartalmaz olyan anyagot, ami szerepel a különös aggodalomra okot adó anyagok (SVHC) jelöltlistáján az 1907/2006/EK rendelet (REACH) alapján:

Króm(VI)-oxid (CAS-szám: 1333-82-0)

Nem tartalmaz olyan anyagot, amely az ózonréteget lebontó anyagokról szóló **1005/2009/EK rendelet** hatálya alá tartozik.

Nem tartalmaz olyan összetevőt, ami a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló **850/2004/EK rendelet**, illetve az (EU) **2019/1021 rendelet** hatálya alá tartozik.

Nem tartalmaz olyan anyagot, amely a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló **649/2012/EK rendelet** hatálya alá tartozik.

A termék nem tartalmaz olyan anyagot, amely a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről szóló **2012/18/EU irányelv** (Seveso III) hatálya alá tartozik.

15.2. **Kémiai biztonsági értékelés:** Nem készült.

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlap felülvizsgálatával kapcsolatos adatok:

A Biztonsági adatlap átdolgozásra került az (EU) 2015/830 Rendeletnek megfelelően (1-16. szakasz).

A keverék összetétele és veszélyességi besorolása nem változott az előző verzióhoz képest.

Jelen biztonsági adatlap az 1907/2006/EK rendelet II. melléklet szerint hatályon kívül helyezi az összes korábbi verziót.

Felhasznált irodalom/források:

A biztonsági adatlap gyártó által kiállított korábbi verziója (2017. 07. 01., 5. verzió).

Az 1272/2008/EK rendelet szerinti osztályozáshoz használt módszerek:

A keverék az egyedi összetevők általános küszöbértékei, valamint az általános koncentrációs határértékei alapján lett osztályozva a CLP rendelet I. melléklete szerint, az összehadhatósági elv figyelembevételével.

Osztályozás	Módszer
Bőrrmarás/Bőrirritáció, 2. veszélyességi kategória – H315	Számítási eljárás alapján
Szenzibilizáció – Bőr, 1B. veszélyességi kategória – H317	Számítási eljárás alapján
Súlyos szemkárosodás/szemirritáció, 1. veszélyességi kategória – H318	Számítási eljárás alapján
Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, 3. veszélyességi kategória, légúti irritáció – H335	Számítási eljárás alapján

A biztonsági adatlap 2. és 3. szakaszában előforduló H-mondatok teljes szövege:

H315 – Bőrirritáló hatású.

H317 – Allergiás bőrreakciót válthat ki.

H318 – Súlyos szemkárosodást okoz.

H335 – Légúti irritációt okozhat.

Továbbképzésre vonatkozó tanácsok:

A vállalatoknak az egészséggel, biztonsággal és környezetvédelemmel kapcsolatos oktatási programjuk kiegészítésével gondoskodniuk kell arról, hogy dolgozóik elolvassák, megértsék a biztonsági adatlapban leírtakat és a követelményeinek eleget tegyenek.

A biztonsági adatlapban előforduló rövidítések teljes szövege:

ADN: Veszélyes áruk nemzetközi belvízi szállításáról szóló európai megállapodás.
ADR: Veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás.
ATE: Akut toxicitási érték.
AOX: Adszorbeálható szerves halogén.
ÁK-érték: Megengedett átlagos koncentráció.
BCF: Biokoncentrációs tényező.
BOI: Biokémiai oxigénigény.
CAS-szám: „Chemical Abstract Service” szám.
CK-érték: Megengedett csúcskoncentráció (rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség).
CLP: Anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK rendelet.
CMR hatások: Rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító hatások.
CSA: Kémiai biztonsági értékelés.
CSR: Kémiai biztonsági jelentés.
DNEL: Származtatott hatásmentes szint.
ECHA: Európai Vegyianyag-ügynökség.
EK: Európai Közösség.
EK-szám: EINECS és ELINCS szám (lásd még EINECS és ELINCS).
EGK: Európai Gazdasági Közösség.
EGT: Európai Gazdasági Térség (EU + Izland, Liechtenstein és Norvégia).
EINECS: Létező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke.
ELINCS: Törzskönyvezett Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke.
EN: Európai szabvány.
ENSZ: Egyesült Nemzetek Szervezete.
EU: Európai Unió.
EWC: Európai Hulladék Katalógus (a LoW váltotta fel – lásd az alábbiakban).
GHS: Vegyi anyagok osztályozásának és címkézésének globálisan harmonizált rendszere.
IATA: Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség.
ICAO-TI: A veszélyes áruk repülőgépen történő, biztonságos szállításához kiadott műszaki utasítások.
IMDG: Veszélyes áruk tengeri szállításának nemzetközi szabályzata.
IMSBC: Nemzetközi Tengerészeti Szilárd ömlesztett rakományok.
IUCLID: Egységes Nemzetközi Kémiai Információs Adatbázis.
IUPAC: Az Elméleti és Alkalmazott Kémia Nemzetközi Uniója.
KOI: Kémiai oxigénigény.
Kow: n-oktanol/víz megoszlási együttható.
LC50: Letális koncentráció a vizsgált populáció 50 %-ánál.
LD50: Letális dózis a vizsgált populáció 50 %-ánál (közepesen letális dózis).
LoW: Hulladékjegyzék.
LOEC: Az a legkisebb koncentráció, amelynek hatása már megfigyelhető.
LOEL: Az a legkisebb dózis, amelynek hatása már megfigyelhető.
MK-érték: Maximális koncentráció.
NOEC: Az a legnagyobb koncentráció, amelynek nincs megfigyelhető hatása.
NOEL: Az a legnagyobb dózis, amelynek nincs megfigyelhető hatása.
NOAEC: Az a legnagyobb koncentráció, amely még nem okoz megfigyelhető káros hatást.
NOAEL: Az a legnagyobb dózis, amely még nem okoz megfigyelhető káros hatást.
OECD: Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet.
OSHA: Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség.
PBT: Perzisztens, bioakkumulatív és mérgező.
PNEC: Becsült hatásmentes koncentráció.
QSAR: A molekulaszervezet és a biológiai hatás közötti mennyiségi összefüggés.
REACH: A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló 1907/2006/EK rendelet.
RID: Veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat.
SCBA: Külső levegőtől függetlenített légzőkészülék.
SDS: Biztonsági adatlap.
STOT: Célszervi toxicitás.
SVHC: Különös aggodalomra okot adó anyagok.
UVCB: ismeretlen szerkezetű vagy változó összetételű, komplex reakcióban keletkezett vagy biológiai eredetű anyagok.
VOC: Illékony szerves vegyület.
vPvB: Nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív.

Ez a biztonsági adatlap a termék gyártója/beszállítója által rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján készült, és megfelel a vonatkozó rendeleteknek és előírásoknak.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások, amelyeket a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak és szakszerűnek tartunk, hozzáértő szakemberek jóhiszemű munkájából származnak.

A termék felhasználása és kezelése során bizonyos körülmények között további, itt nem említett megfontolások is szükségessé válhatnak.

A biztonsági adatlapban foglalt információk megbízhatóságának mérlegelése, valamint a termék konkrét felhasználási és kezelési módjának megállapítása a tevékenységet végző felelőssége.

A felhasználó köteles minden olyan hatályos jogszabályi előírást betartani, amely a termékkel folytatott tevékenységre vonatkozik.

Biztonsági adatlapot készítette:
ToxInfo Kft.

A biztonsági adatlap értelmezésével kapcsolatos
szakmai segítségnyújtás:
+36 70 335 8480; info@toxinfo.hu

